

Mainz Finthen var en Einsatzhafen II. Ordnung, der ved krigens start blev anvendt af JG 53. Fra 1941 blev den overvejende anvendt af natjager-enheder. Efter krigen anvendte amerikanerne Mainz Finthen anvendt af amerikanerne som helikopterflyveplads. I dag er det en civil flyveplads.

Nachtjagdgeschwader 4

Stab NJG 4 lå på flyvepladsen Mainz-Finthen 10 km vest for Mainz og rådede over en enkelt Bf 110G-4. NJG 4 var under kommando af Oberstleutnant Thimmig. Wolfgang Thimmig til tilkendt 23 nedskydninger og var indehaver af Deutsches Kreuz in Gold. Thimmig stammede fra Dresden og havde øgenavnet Ameise. Han var startet som Zerstörerpilot ved V./LG 1 og senere Stab/ZG 76 før han i efteråret 1940 kom til NJG 1, hvor han blev chef for 2. Staffel. I maj 1942 blev han udnævnt til Hauptmann og den efterfølgende måned chef for III./NJG 1, der var stationeret på St. Trond og var en af Luftwaffes mest berømte natjagerenheder. Han førte denne Gruppe indtil juni 1943, hvor han overtog III./NJG 101 på Stuttgart-Echterdingen. Dette har formodentlig været en hvileperiode efter en hektisk tid i Belgien, men den 20. oktober 1943 blev han som major Geschwaderkommodore for NJG 4. I oktober blev han udnævnt til oberstløjtnant og i februar 1945 overtog han NJG 2, som han førte til krigens slutning. Efter krigen blev han blandt andet Vesttysklands militærattache i Stockholm. Thimmig døde i november 1976.

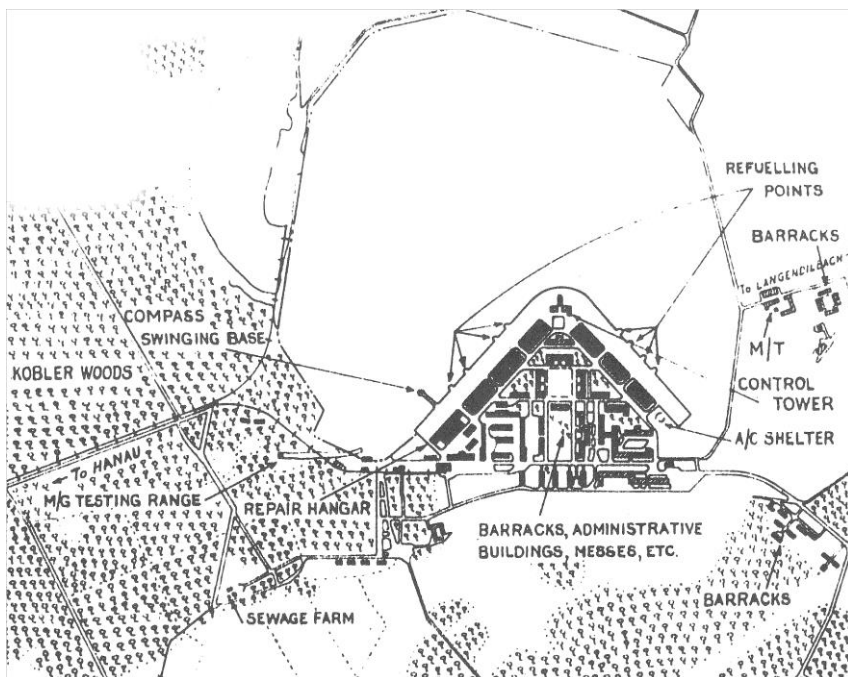
Wolfgang Thimmig havde tilnavnet 'Ameise' og var oprindelig Zerstörerpilot. Han havde 23 nedskydninger, men var også kendt for at være en fremragende chef.

I/NJG 4 ankom i løbet af august 1944 fra flyvepladsen Florennes til Langendiebach, der ligger 21 km østnordøst for Frankfurt/Main. Enheden rådede over 32 Ju 88G-1 og var under kommando af Major Hergert.

Wilhelm Hergert i sædet på en Bf 110 natjager. Billedet blev taget af en tysk propagandafotograf til brug for bladet Signal.

Wilhelm Hergert gjorde ved krigens begyndelse tjeneste som Leutnant ved 6./ZG 76 og opnåede under kampene i Frankrig sine tre første nedskydninger. Hergert overlevede Slaget om England (hvor han nedskød 9 britiske jagere) og kom i oktober samme år til 4./ZG 76. I 1941 deltog han i kampene i Irak og blev med sin enhed senere overflyttet til natjagerne. I slutningen af 1941 overtog han 7./NJG 3 og fik midt i marts 1942 kommando over 4./NJG 1. Allerede den 1. maj 1942 blev han chef for II./NJG 4 og 5 måneder senere I./NJG 4, hvor han hurtigt blev kendt som en effektiv chef. Den 20. juni fik han tildelt Ridderkorset efter 31 nedskydninger. Hergert udførte natten mellem den 20. og 21. december 1943 noget ganske usædvanligt, nemlig nedskydning af 8 firemotorede bombefly i løbet af 45 minutter. Bomber Command angreb denne nat Frankfurt og mistede 41 fly. Hergert fik tildelt Ridderkorset med Egeløv den 11. april 1944 (som nummer 451 modtager). I december 1944 blev Hergert forflyttet til staben for General der Jagdflieger og kom senere over i Gallands JV 44, hvor han fløj Me 262. Han opnåede en enkelt nedskydning med jettfly. Hergert havde nær ikke overlevet krigen. Den 2. maj 1945 blev han i en Fi 156 skudt ned af amerikansk let luftværns skyts, medens han gennemførte en flyvning om forhandling af overgivelse. Wilhelm Hergert døde i 1974 i Stuttgart. Han gennemførte i løbet af krigen over 700 operative togter og nedskød 73 fjendtlige maskiner.

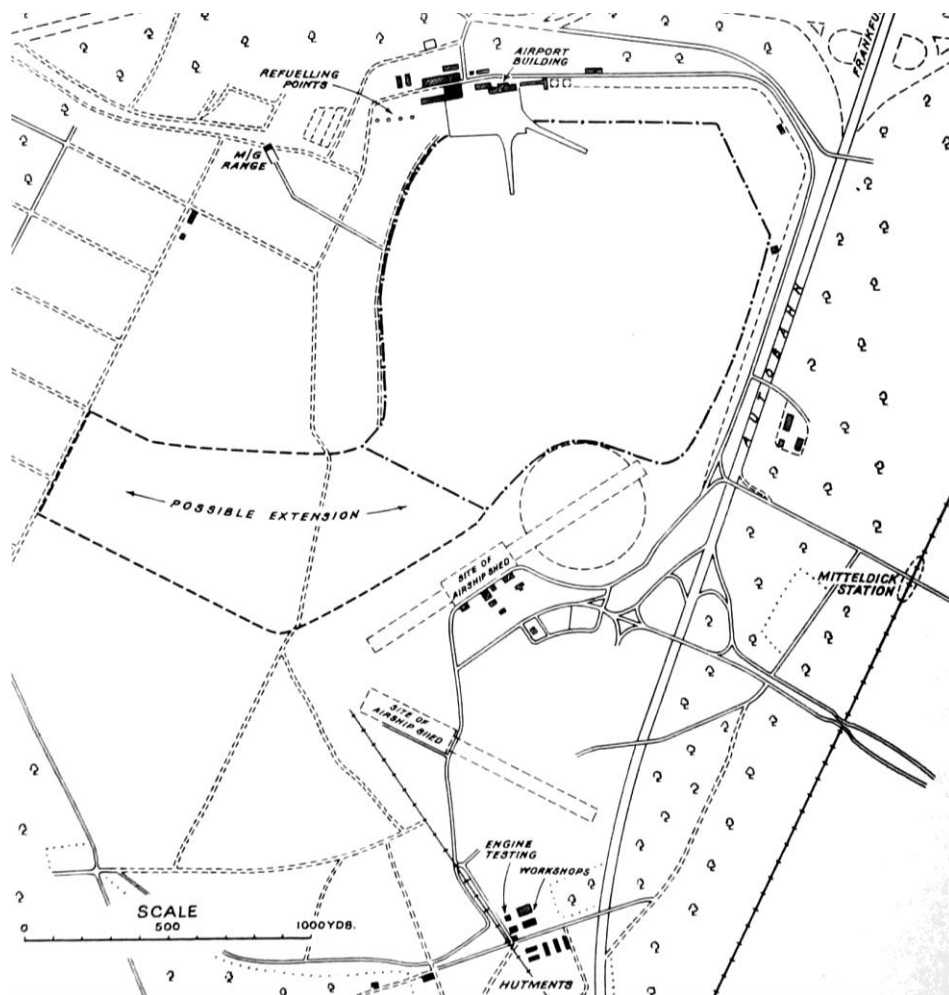
Fliegerhorst Langendiebach i Hessen blev taget i brug i marts 1939 og blev i løbet af krigen blandt andet anvendt af LG 1, Z 26, 1.(F)/121 samt JG 301. Efter krigen overtog amerikanerne flyvepladsen og anvendte den som helikopter flyveplads.

Chefen for 1./NJG 4 var Hauptmann Fritz Kunkel, medens Hauptmann Josef Krahforst var chef for 2./NJG 4. Kunkel, der stammede fra Neustrelitz, fløj oprindeligt i KG 1 som bombepilot og senere ved 8./KG 40. I april 1942 blev han udnævnt til Hauptmann og blev i august samme år overflyttet til staben for Fliegerführer Atlantik. I november 1943 blev han chef for Sonderkommando Kunkel, der var en særlig jagerenhed fra 9.(NJ) St./ZG 1 stationeret på Bordeaux-Mérignac. Denne enhed opererede over

Biskayen og han var chef for denne indtil den 28. juli 1944, hvor han blev udnævnt til chef for 1./NJG 4. Kunkel beholdt denne post indtil den 16. januar 1945, hvor han blev Ic Lage ved IX. (J) Fliegerkorps i Treuenbritzen.

Hauptmann Krahforst havde et lidt andet karriereforløb. Han stammede fra Altenahr og fløj oprindeligt ved 11./NJG 1, før han i september 1943 blev udnævnt til Staffelfkapitän for 2./NJG 4. Han opnåede at få tilkendt 11 nedskydninger, før han natten mellem den 27. og 28. september 1944 blev dræbt under luftkamp. Krahforst fløj en Ju 88G-1 (Werk Nr. 714076) og blev skudt ned af en Mosquito. Nedskydningen blev muligvis foretaget af F/O Owen og F/O McAllister, DFM, fra No. 85 Squadron. Hauptmann Krahforst og hele hans besætning blev dræbt ved nedstyrtningen, som fandt sted ved Somborn 8 m syd for Gelnhausen.

3./NJG 4 blev formodentlig ledet af Oberleutnant Rolf Klages. Klages var oprindeligt opklaringspilot og gjorde i 1942 tjeneste ved Stab/FAGr. 2 på østfronten, hvor han den 2. august blev skudt ned af luftværnsstyks. Han overlevede hændelsen og blev den 26. maj 1944 udnævnt som Staffelfkapitän for 3./NJG 4. Han blev såret natten mellem den 4. og 5. juli 1944, da han blev skudt ned 2 km sydvest for Aumale i Frankrig. Begge hans besætningsmedlemmer blev dræbt, men det lykkedes for Oberleutnant Klages at springe ud med faldskærm. Klages blev i januar 1945 udnævnt til Hauptmann og havde to tilkendte nedskydninger. Han overlevede krigen.

Rhein Main var oprindeligt en landingsplads for Zeppelin i 1909. I 1936 åbnede Rhein Main som en civil lufthavn, der ved krigens start blev overtaget af Luftwaffe. I 1945 rykkede det amerikanske flyvevåben ind og Rhein Main var en af hovedflyvepladserne under luftbroen til Berlin i 1948/49. Flyvepladsen lukkede i oktober 2005.

II./NJG 4 blev i august 1944 overflyttet fra Coulomiers i Frankrig til Frankfurt Rhein/Main, hvor de ved månedens slutning lå stationeret med 20 Ju 88G-1. Chef var Major Hubert Rauh, der var østriger og havde været pilot siden 1935. Han blev efter Anschluss flyvelærer og kom i august 1941 til natjagerne. Han kom til NJG 1 i januar 1942 og fik sin første nedskydning i april. I juni 1942 blev han chef for 5./NJG 4 og i oktober chef for 3./NJG 4. Den 25. maj 1944 blev han chef for II./NJG 4. Den 20. august 1944 fik han Deutsches Kreuz in Gold og den 28. april 1945 fik han tildelt Ridderkorset. Han overlevede

krigen, men blev skudt ned tre gange. Sidste gang var den 22. november 1944, hvor han blev såret. Han sluttede krigen med 31 nedskydninger i løbet af 152 operative flyvninger.

Hubert Rauh var søn af en kroindehaver og blev født den 15. november 1913 i Kleinwolkersdorf ved Wiener-Neustadt. Han var allerede pilot, da Østrig blev indlemmet i 'riget' og kom i januar 1942 til 4./NJG 1. Han opnåede ialt 31 nedskydninger, men blev selv nedskudt tre gange. Major Rauh fik den 28. april 1945 tildelt Ridderkorset af Wolfgang Schnaufer. Et Ridderkors kunne man ikke fremskaffe og Rauh fik i stedet for et 'ombygget' jernkors. Efter krigen blev Rauh ingeniør og arbejdede blandt andet ved Daimler-Steyr-Puch AG før han igen trak i trøjen. I 1956 startede han som Hauptmann i det østrigske flyvevåben og fortsatte sin karriere indtil han lod sig pensionere som Oberst i 1974.

4./NJG 4 blev ledet af Hauptmann Fritz Söthe, der stammede fra Lohfeld/Minden. Han gjorde i en periode tjeneste ved FFS A/B 41, før han i 1943 kom til 10./NJG 1. I midten af 1943 blev han overflyttet til 3./NJG 4 og efter en kort periode i Stab II./NJG 4, blev han i vinteren 1944 udnævnt til chef for 4./NJG 4. Natten mellem den 30. og 31. marts 1944 blev han skudt ned af agterskytten på en bombemaskine, som han angreb ved Lyon. Söthe blev såret, medens hans besætning slap uskadt. Han blev igen såret natten mellem den 11. og 12. juni 1944, da hans Bf 110G-4 blev angrebet og skudt ned af en Mosquito ved Rozay-en-Brien. Söthe blev dræbt natten mellem den 28. og 29. september 1944 ved Lambrecht-Neustadt efter igen at være blevet skudt ned af en Mosquito. Fritz Söthe havde ved sin død 18 nedskydninger.

5./NJG 4 blev ført af Hauptmann Herbert Schulte zur Surlage. Han blev såret natten mellem den 9. og 10. februar 1945 under landing på Fliegerhorst Vechta, hvor han forsøgte at lande med sin beskadigede Ju 88G-1. Hele besætningen blev såret, men overlevede.

Hauptmann Hans Autenrieth var chef for 6./NJG 4 indtil den 4. august 1944, hvor han blev skudt ned ved Fougères i Frankrig og kom i allieret fangenskab. Autenrieth havde tidligere fløjet i NJG 1, men kom i 1943 til NJG 4, hvor han blev Staffelpolitän den 11. februar. Han blev skudt ned ved Berlin under angreb på en Lancaster natten mellem den 20. og 21. januar 1944 og blev såret. Indtil august 1944 blev han krediteret for 22 nedskydninger. Han blev skudt ned natten mellem den 3. og 4. august 1944 og blev taget til fange af den franske modstandsbevægelse. Heldigvis for Autenrieth blev han overgivet til amerikanerne, som holdt ham i fangenskab indtil 1946. I 1956 kom han til Bundeswehr, hvor han endte som Oberstleutnant. Hans Autenrieth døde i juni 1996.

Hauptmann Rudolf Baumann overtog herefter ledelsen af 6./NJG 4. Baumann var nyligt overflyttet til natjagerne fra KG 26, hvor han havde været Staffelpolitän for 5. Staffel.

III./NJG 4 var stationeret på Twente, hvortil de i løbet af august var ankommet fra Juvincourt. Enheden rådede over 4 Bf 110G-4 og 9 Ju 88G-1. III./NJG 4 var under kommando af Hauptmann Hans-Karl Kamp, der var indehaver af Deutsches Kreuz in Gold og som tidligere havde fløjet ved ZG 76. Han blev den 7. december 1944 chef for III./JG 300 og blev dræbt den 31. december, da hans Bf 109 blev skudt ned i 'Raum Rotenburg-Understedt'. Kamp var i mellemtiden blevet forfremmet til Major og havde ved sin død fået tilkendt 23 nedskydninger.

Oberleutnant Richard Delakowitz blev den 26. juni 1944 udnævnt til Staffelpolitän 7./NJG 4 efter, at han i længere tid havde fløjet i denne Staffel. Han overlevede krigen med 7 tilkendte nedskydninger. Oberleutnant Helmut Bergmann var chef for 8./NJG 4 indtil 7. august, hvor han blev meldt savnet efter nedstyrtning ved Avranches. Herefter overtog Walter Riedelberger ledelsen af eskadrillen. Riedelberger stammede fra Linz og havde tidligere fløjet ved 5./NJG 2, før han i maj 1944 kom til 1./NJG 4. Riedelberger fungerede i en kort periode som Staffelpolitän for 1./NJG 4 inden han permanent overtog kommandoen over 8./NJG 4. Riedelberger forsvandt under en operativ flyvning natten mellem den 25. og 26. december 1944. Hans Ju 88G-1 forsvandt under en mission over Bastogne og er aldrig fundet. Han havde på dette tidspunkt 11 anerkendte nedskydninger.

Nachtjagdgeschwader 5

Stab NJG 5 lå i slutningen af august på flyvepladsen Wormditt (47 km øst for Elbing), hvortil enheden var kommet fra Athier-Laon. Staben rådede over 2 Bf 110G-4 og 2 Ju 88G-1. NJG 5 var under kommando af Oberstleutnant Borchers.

Walter Borchers blev født i Ofen i Oldenburg i 1916 og var ved krigens begyndelse pilot ved 5./ZG 76. I løbet af 1940 nedskød han 10 fly og var fra efteråret 1940 Staffelpolitän for 5./ZG 76. I efteråret 1941

blev enheden ombenævnt til 8./NJG 3. Det varede lang tid, før Borchers opnåede sin næste nedskydning, som fandt sted i marts 1943. Den 22. april 1943 blev han chef for III./NJG 5 og den 23. marts 1944 blev han chef for hele NJG 5.

Det kan godt være at Major Walter Borchers så hyggelig ud, men han var en koldblodig pilot med 59 tilkendte nedskydninger. Han blev selv skudt ned og dræbt den 5. marts 1945 under en luftkamp over Altenburg. Borchers gennemførte over 300 operative togter.

Major Borchers fik den 29. oktober 1944 tildelt Ridderkorset efter 45 nedskydninger. I marts 1945 var han indstillet til Ridderkorset med Egeløv, men han nåede aldrig at få det. Han blev natten mellem den 5. og 6. marts skudt ned af en Mosquito lidt nord for Altenburg. Borchers fløj en Ju 88G-6 (Werk Nr. 622319). Han blev formodentlig skudt ned af W/Cdr. Gibb, DSO, DFC, fra No. 239 Squadron. Borchers havde ved sin død 59 anerkendte nedskydninger.

I./NJG 5 lå på Wormditt, hvortil de i løbet af august var kommet fra St. Dizier. Enheden rådede over 2 Bf 110G-4 og 9 Ju 88G-1. I./NJG 5 i færd med at konvertere fra Bf 110G-4, af hvilke man i juli rådede over 15 stk. I løbet af august 1944 får enheden tildelt 20 Ju 88G-1, men mister 11 på grund af fjendtlig beskydning. I samme tidsrum mister I./NJG 5 13 Bf 110G-4 (8 på grund af fjendtlig indvirken og 5 på grund af materiel- eller pilotfejl). Gruppenkommandeur var Major Hoffmann.

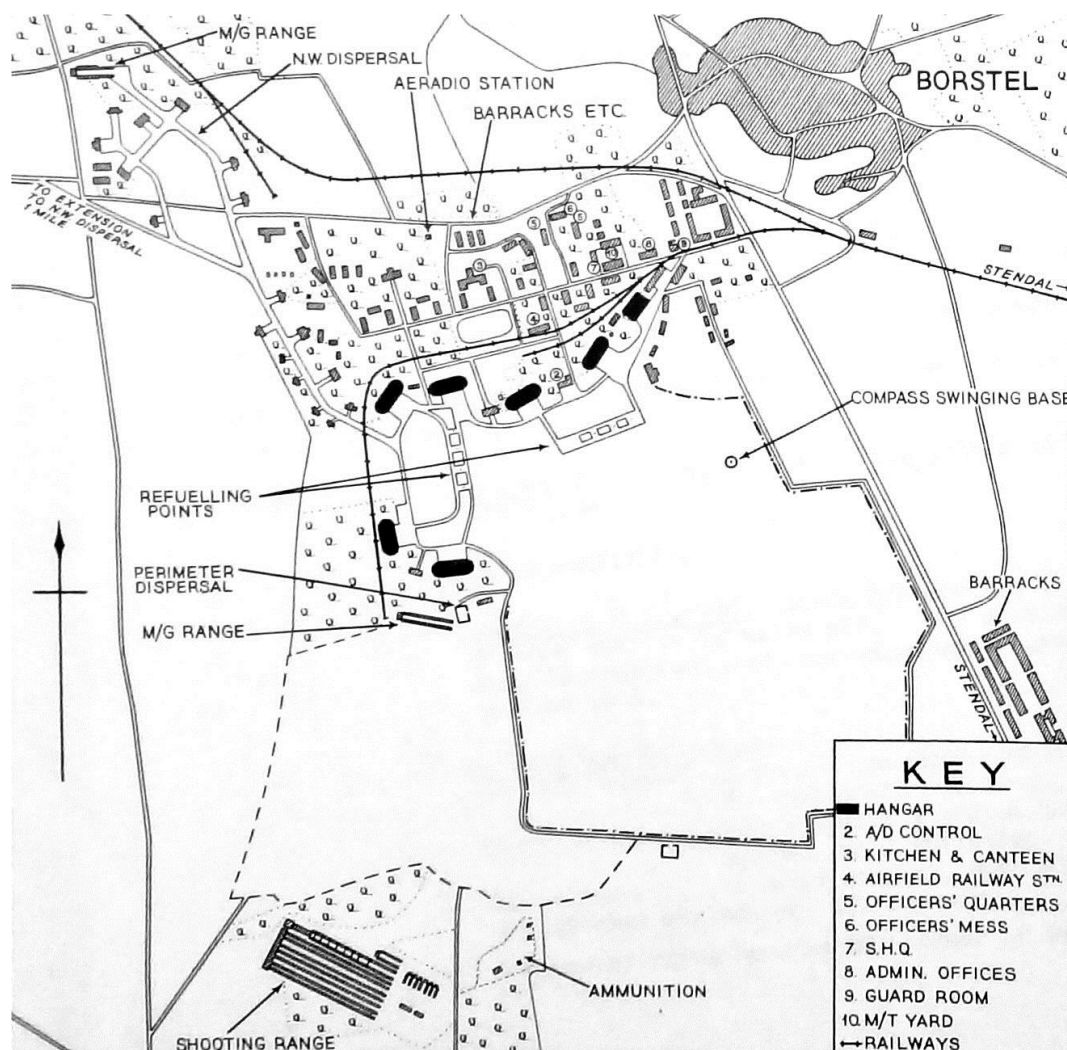
Major Werner Hoffmann blev født i Stettin den 13. januar 1918. Han fik tildelt Deutsches Kreuz in Gold den 15. november 1943 og Ridderkorset den 4. maj 1944. Hoffmann overlevede krigen og blev uddannet som farmaceut. Han blev ansat ved Farbwerke Hoechst AG i Bremen og arbejdede her indtil 1997.

Werner Hoffmann stammede fra Stettin. Han var oprindelig Zerstörerpilot og nedskød sin første fjendtlige maskine ved Dunkirk i maj 1940. I juli 1940 blev han instruktør ved Ergänzungszerstörergruppe på Værløse. I september 1941 blev han uddannet som natjagerpilot og overflyttet til 5./NJG 3, hvor han blev Staffelpolitän. I februar 1943 kom han til 4./NJG 5 og den 5. juli samme år blev han chef for I./NJG 5. Han beholdt denne stilling indtil april 1945. Han fik Ridderkorset i maj 1944 efter 31 nedskydninger. Hoffmann gennemførte 192 operative togter og nedskød 52 fjendtlige maskiner.

I./NJG 5 havde Hauptmann Ernst-Georg Drünkler som Staffelpolitän. Drünkler fløj i 1942 en række togter som pilot i II./ZG 2, før han den 1. oktober blev forsat til 2./NJG 5. I maj 1943 kom han til IV./NJG 1, hvor han opnåede sine første nedskydninger. I august 1943 blev han lærer i 13./NJG 5, der havde til opgave at færdiggøre natjagerbesætninger i NJG 5. I februar 1944 blev han chef for 1./NJG 5 som han førte frem til april 1945. Drünkler fik Deutsches Kreuz in Gold i januar 1945 og Ridderkorset den 20. marts 1945. Han overlevede krigen med 102 operative flyvninger under hvilke han ødelagde 1 pansertog,

5 lokomotiver, 2 godsvogne og 5 lastbiler samt nedskød 47 fjendtlige maskiner. Derudover havde han 7 ubekræftede nedskydninger. Hauptmann Peter Müllensiefen var chef for 2./NJG 5.

II./NJG 5 ankom den 29. august 1944 til Gütersloh i Nordrheinland-Westpfalen fra Stendal 54 km nordøst for Magdeburg. Enheden rådede over 24 Bf 110G-4, 2 Ju 88G-1 og 1 Ju 88R-2. Chef var Major Hans Robert Leickhardt, der var indehaver af Deutsches Kreuz in Gold og havde i 1940 gjort tjeneste ved 14./LG 1, hvor han i maj havde den oplevelse, at hans Bf 110C blev skudt ned af en fransk Morane jaer samt luftværnsskyts ved St. Michiel. Da hans enhed overgik til natjagerne, fulgte Leickhardt med og kom til at flyve i 2./NJG 3. Den 9. oktober 1942 blev han chef for 2./NJG 5 og forblev i dette job indtil juni 1943, hvor han en overgang fløj hos 11./NJG 1. Det var meget normalt, at gode piloter kom på turnustjeneste ved NJG 1 i et af de hektiske områder for at få lidt erfaring, før de skulle videre i systemet. Efter et kort ophold ved NJG 1 kom han tilbage til 2./NJG 5, indtil han den 4. maj 1944 blev udnævnt til Hauptmann og chef for V./NJG 5. Det varede dog kun et par uger, før han overtog posten som Gruppenkommandeur for II./NJG 5. Leickhardt blev dræbt natten mellem den 5. og 6. marts 1945, da hans Bf 110G-4 (Werk Nr. 160669) styrtede ned. Hele besætningen blev dræbt. Han havde ved sin død fået tilkendt 30 nedskydninger.

Fliegerhorst Stendal i Sachsen-Anhalt blev anvendt af Luftwaffe under hele krigen og efter krigen blev flyvepladsen over-taget af det russiske flyvevåben.

Oberleutnant Rolf Botzemeyer var Staffelpapitän for 4./NJG 5, medens 5./NJG 5 havde Oberleutnant Werner Rapp som Staffelpapitän. Rapp havde tidligere fløjet ved 7. og 12./NJG 1 før han i september 1943 blev chef for 14./NJG 5. I maj 1944 var Rapp ved 5./NJG 5 og han førte denne Staffel indtil april 1945, hvor han blev udnævnt til chef for II./NJG 5. Han var i mellemtiden i januar 1945 blevet udnævnt til Hauptmann. Rapp overlevede krigen med 18 nedskydninger.

III./NJG 5 var stationeret på Wormditt i Ostpreussen, hvortil de var ankommet i august fra Athies-Laon i Frankrig. Enheden rådede over 20 Bf 110G-4. Major Zorner var chef for III./NJG 5 i august 1944. Paul Zorner, som undertegnede har haft fornøjelsen at møde, kom til Luftwaffe i 1938. Han var oprindelig

transportflyver, men bad i efteråret 1941 om at blive uddannet som natjagerpilot. Den 1. juli 1942 blev han som Oberleutnant forflyttet til 8./NJG 2. Zorner gjorde tjeneste på Fliegerhorst Grove og Aalborg ved 10./NJG 3, inden han den 6. december 1942 overtog 2./NJG 3. Under et angreb på Berlin opnåede han natten mellem den 17. og 18. januar 1943 sin første nedskydning. I løbet af 1943 var han chef for flere forskellige Staffeln i NJG 3, inden han den 25. april 1944 blev chef for III./NJG 5. Han fik tildelt Ridderkorset den 9. juni 1944 efter 48 nedskydninger. Den 25. juli 1944 havde han sin 58. nedskydning og blev indstillet til Ridderkorset med Egeløv, som han modtog den 17. september. Den 22. oktober 1944 blev han chef for II./NJG 100. I løbet af krigen gennemførte Zorner 272 operative togter og nedskød 59 fjendtlige maskiner. Ved krigens slutning overgav Zorner sig til amerikanerne ved Karlsbad, men blev udleveret til russerne. Han vendte først hjem fra russisk fangenskab den 31. december 1949.

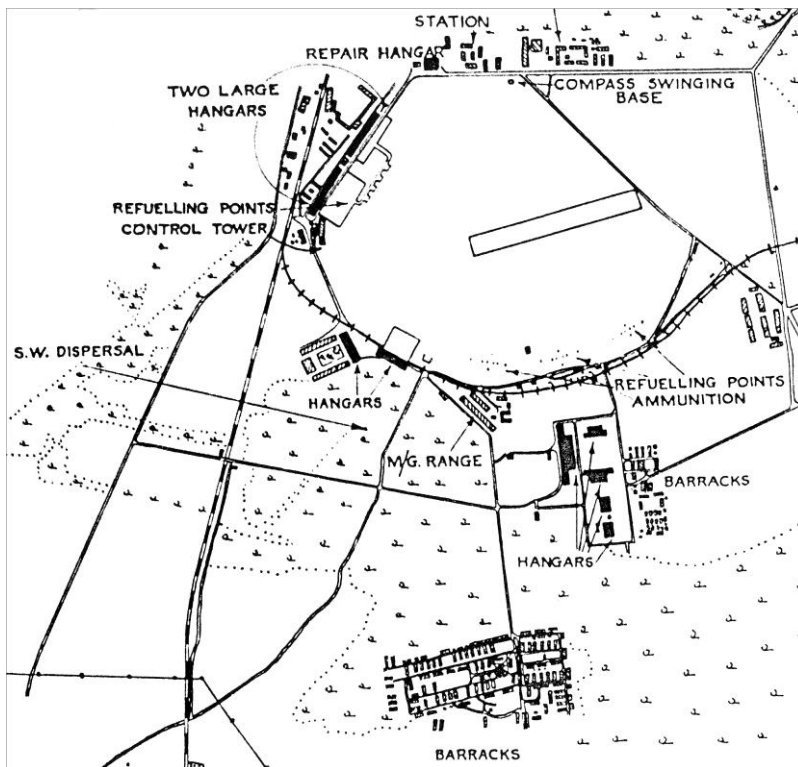
Paul Zorner blev født i Roben i Schlesien den 31. marts 1920 og kom til Luftwaffe i oktober 1938. I marts 1941 blev han Leutnant ved 4./KG.z.b.V 104 og forrettede tjeneste i Middelhavsområdet og Mellemøsten. Han var blandt andet en del af Sonderkommando Junck i Irak før han i august 1941 kom til Ukraine. Efter omskoling til natjagerne begyndte han en hurtig karriere, hvor han i løbet af 110 operative togter som natjagerpilot nedskød 59 fjendtlige maskiner (han havde yderligere 162 som transportpilot). I 1945 blev han udleveret til russerne og tilbragte en hård tid i fangenskab inden han i december 1949 vendte tilbage til Tyskland. Han var for en kort tid ansat i det nye tyske flyvevåben i 1956, men valgte i stedet for at blive kemiingeniør. Da han i 1981 gik på pension var han cheffingeniør på en Hoechst fabrik ved Frankfurt. Zorner døde den 27. januar 2014.

8./NJG 5 var under ledelse af Hauptmann Werner Topf, medens 9./NJG 5 havde indtil den 4. august Oberleutnant Gerhard Wagner som chef, hvor han blev skudt ned af luftværnsskyts under en natlig operation over Normandiet. Oberleutnant Wagner faldt i engelsk krigsfangenskab, medens hans besætningsmedlemmer blev dræbt. Wagner havde på dette tidspunkt fået tilkendt 13 nedskydninger.

IV./NJG 5 var i slutningen af august 1944 stationeret på flyvepladsen Powunden (20 km nord for Königsberg i Ostpreussen), hvortil de var ankommet fra Mainz-Finthen. Enheden var udrustet med 21 Bf 110G-4 og var under kommando af Hptm. Altendorf. Schulstaffel/NJG 5, som var udrustet med 6 Bf 110G-4, var stationeret samme sted. Hauptmann Rudolf Altendorf var indehaver af Deutsches Kreuz in Gold og havde en lidt usædvanlig karriere. I 1940 fløj han ved I./ZG 2 og kom senere til natjagerne, hvor han i 1941 var forsat til 3./NJG 3, før han i oktober samme år blev chef for 2./NJG 3. Han forblev i denne stilling indtil han blev skudt ned og såret under en luftkamp ved Gent den 17. august 1943. Efter at han var lappet sammen igen, blev han den 1. oktober 1943 udnævnt til Hauptmann og chef for 12./NJG 5. I løbet af januar 1944 blev han to gange skudt ned - den ene gang ved Buchholz og den anden gang ved Terneberg. Begge gange slap han fra nedskydningerne med livet i behold. I samme måned blev han udnævnt til Gruppenkommandeur for IV./NJG 5 og han fortsatte i denne stilling indtil september 1944, hvor han blev degraderet og frataget kommandoen over IV./NJG 5. Han havde ved krigens slutning fået tilkendt 29 nedskydninger.

10./NJG 5 var under ledelse af Oberleutnant Rolf Bussmann, der i april 1945 overtog stillingen som Kommandeur for IV./NJG 5. Bussmann kom oprindeligt til natjagerne fra Z./KG 30 og gjorde tjeneste i en lang række enheder, før han den 7. januar 1944 blev udnævnt til Staffelpolitän for 12./NJG 5. Den 5. marts skiftede han over til 10. Staffel, som han førte indtil den 21. april 1945, hvor han for en kort periode blev chef for hele IV./NJG 5. Han overlevede krigen med 21 nedskydninger (enkelte kilder opgiver 24 nedskydninger).

11. Staffel var under ledelse af Hauptmann Otto Kiemenz, der som Oberleutnant var blevet udnævnt til Staffelpolitän i juni 1944. Han førte 11./NJG 5 indtil den 24. september samme år.

Fliegerhorst Schleissheim startede i 1912 som flyveplads for de kongelige bayerske flyvetropper.

I mellemkrigsårene var det en civil flyveplads, men efter Luftwaffes oprettelse blev det en militær plads igen. Efter krigen blev bygningerne på pladsen anvendt som fangelejr for den i 1947 overgik til at være en amerikansk base. I dag er det en civil flyveplads, der anvendes af småmaskiner samt det tyske politi.

Nachtjagdgeschwader 6

Stab NJG 6 var stationeret på Schleissheim nord for München og rådede over 2 Ju 88G-1. Schulstaffel/NJG 6, der havde 7 Bf 110G-4, var stationeret samme sted. Chef for NJG 6 var i august 1944 Major Heinrich Griese, der var indehaver af Deutsches Kreuz in Gold og havde opnået 14 nedskydninger. Griese var en af de tidlige natjagerpiloter og blev udnævnt til Staffelpolitän for I./NJG 1 i august 1940. Han blev flere gang i løbet af sin tjenestetid såret - første gang natten mellem den 20. og 21. december 1940, hvor han var nødt til at springe ud med faldskærm over svæveflyvepladsen Rhinow efter, at hans Bf 110C-5 havde fået tekniske problemer. Hans radiotelegrafist, Uffz Albert Baukenrodt, omkom under uheldet og Griese kom til skade ved landingen. Natten mellem den 7. og 8. november 1941 blev Griese såret under en luftkamp med en Manchester fra No. 97 Squadron. Oberleutnant Griese blev så hårdt såret, at han var tjenestedygtig det meste af 1941, medens hans telegrafist, Uffz Schenke, blev dræbt. Grieses Bf 110C-4 styrtede ned ved Obaix i Belgien.

Den 13. januar 1943 blev Griese som Hauptmann udnævnt til chef for II./NJG 4, men holdt stillingen i kun en måneds tid. Han blev den 16. april udnævnt til Kommodore for NJG 6 og førte enheden frem til hans næste nedskydning. Denne fandt sted den 12. september 1944, hvor blev Griese skudt ned ved Landau af en Mosquito fløjet af F/O Breithaupt og Kennedy fra No. 239 Squadron. Hele Grieses besætning var i stand til at springe ud med faldskærm, men Griese blev igen såret og Major Herbert Lütje overtog herefter ledelsen af NJG 6.

Længst til venstre ses Gerhard Friedrich, der i august 1944 var chef for I./NJG 6. Han blev født den 16. september 1917 i Berlin-Johannisthal og blev dræbt den 16. marts 1945 klokken 21.03 under et sammenstød med Lancaster PB785 fra No. 576 Squadron, som han netop havde anskudt. Episoden fandt sted 2 km syd for Bonlanden ved Stuttgart og begge besætninger omkom ved luftkampen/sammenstøddet.

I./NJG 6 var stationeret på flyvepladsen Neubiberg 8 km sydøst for München og havde 37 Bf 110G-4, 4 Ju 88R-2 og 2 Ju 88G-1. Chef var Major G Friedrich. Gerhard Friedrich var oprindelig transportflyver, men kom til natjagerne i 1942. Han startede i III./NJG 1 og blev den 1. januar 1943 chef for 10./NJG 4, som 8 måneder senere blev omdøbt til 1./NJG 6. Friedrich blev chef for I./NJG 6 i juli 1944. Major Friedrich fik den 15. marts 1945 tildelt Ridderkorset for nedskydning af 29 fjendtlige maskiner. Den efterfølgende nat eksploderede en Lancaster foran ham og hans Ju 88G-6 blev ramt af trykbølgen og flyvende vragele. Hele den tyske besætning blev dræbt.

Martin Becker fik tilkendt 58 natlige nedskydninger. Den 23. marts 1944 nedskød han fem fjendtlige maskiner og den 31. marts samme år syv maskiner. Natten mellem den 14. og 15. marts 1945 nedskød Becker og hans besætning hele ni bombemaskiner. De seks første nedskød Becker med natjagerens hovedbevæbning, men fik herefter funktioneringsfejl. De tre sidste blev skudt ned af Beckers radiooperatør, Leutnant Johannsen, med natjagerens sekundære bevæbning. Becker døde den 8. februar 2006.

1./NJG 6 blev ledet af Hauptmann Helmut Gaul, der overlevede krigen med 5 tilkendte nedskydninger. 2./NJG 6 blev i august 1944 ledet af Hauptmann Martin Becker, der stammede fra Wiesbaden, og som havde startet i Luftwaffe i 1936. Efter en periode i KG 155 blev han omskoleet til opklaringspilot og kom i januar 1940 til 4.(H)/Aufkl.Gr. 21. Dette varede dog ikke længe og i foråret samme år blev han igen omskoleet - denne gang til jagerpilot før han blev overflyttet til JG 51. Heller ikke dette holdt længe og han blev igen omskoleet. Efter omskoling til natjagerpilot kom han til NJG 2 og forblev her indtil januar 1943, hvor han kom til 11./NJG 4, der i august blev ombenævnt til 2./NJG 6. Natten mellem den 23. og 24. september 1943 fik Becker sin første nedskydning og den 1. oktober samme år blev han chef for 2./NJG 2. Herefter gik det stærkt med nedskydningerne og han fik Ridderkorset tildelt den 1. april 1944 efter 26 nedskydninger. Deutsches Kreuz in Gold fulgte den 25. maj, udnævnelse til Hauptmann 1. august og efter 43 nedskydninger blev han den 20. oktober 1944 chef for IV./NJG 6, som han førte til krigens slutning. Becker fik tildelt Ridderkorset med Egeløv den 20. marts 1943 og fik tilkendt 58 natlige nedskydninger. Han fløj i alt 110 operative togter, hvoraf de 27 var som recepilot. Martin Becker døde i februar 2006 i Oberneisen.

3./NJG 6 var under kommando af Hauptmann Andreas Lommatzsch, der blev udnævnt til Hauptmann den 1. april 1942 og som i 1943 gjorde tjeneste ved Flieger Regiment 53, før han blev overført til Oberkommando der Luftwaffe. Den 8. august 1944 blev Lommatzsch udnævnt til chef for 3./NJG 6. Den 10. november samme år skiftede han til 12./NJG 6 og overlevede krigen selv om det var på et hængende hår. Natten mellem den 16. og 17. marts 1945 blev hans Bf 110G-4 overiset og instrumenterne satte ud under en operativ flyvning. Lommatzsch blev såret ved nedstyrtningen ved Fliegerhorst Weimar-Nohra, medens de to øvrige besætningsmedlemmer slap uskadede.

II./NJG 6 var stationeret på Stuttgart-Echterdingen og var udrustet med 27 Ju 88G-1. Chef var Hptm Schulte. Helmuth Schulte var oprindelig opklaringspilot og kom først i 1942 til natjagerne. Han kom i september 1943 til II./NJG 5 og opnåede sin første nedskydning den efterfølgende måned. Han blev i maj 1944 chef for 7./NJG 5 og den 27. juli samme år Gruppenkommandeur II./NJG 6. Natten mellem den 16./17. april 1945 nedskød han sin 25. modstander og fik den efterfølgende dag tildelt Ridderkorset.

4./NJG 6 blev ledet af Oberleutnant Johannes Engels, der tidligere havde fløjet i 10./NJG 4 samt NJG 1. Han blev den 1. august 1943 udnævnt til Staffelpolitän 1./NJG 6, men blev såret under en nødlanding ved Grundschalheim ved Nassau den 17. august 1943 efter at hans Bf 110G-4 var blevet beskadiget under en luftkamp mod amerikanske bombemaskiner ved højlys dag. Den 2. april 1944 blev Engels udnævnt til Staffelpolitän for 4./NJG 6. Engels overlevede krigen og opnåede ialt 6 nedskydninger.

Hauptmann Fritz Griese, der stammede fra Jever, var chef for 5./NJG 5. Han var Oberleutnant ved KG 76 ved krigens start og blev den 1. april 1942 udnævnt til Hauptmann. Den 14. juni 1944 blev han udnævnt til chef for 3./NJG 6, men skiftede to uger senere til 5. Staffel. Han blev dræbt den 15. marts 1945, da han forsøgte at nødlande sin Ju 88G-6 på flyvepladsen Schwäbisch-Hall. Under mavelandingen brød maskinen i brand og hele besætningen blev dræbt. Griese havde to nedskydninger.

I begyndelsen af august 1944 var Hauptmann Fritz Radusch chef for 6./NJG 6, men den 11. august blev han forflyttet til 7. Jagddivision for at være Ia Nacht, hvorefter Hauptmann Ernst Wallner overtog ledelsen. Wallner blev Hauptmann i april 1942 og kom til 5./NJG 6 det efterfølgende år. Mellem april og juni 1944 var han tjenestegørende ved Luftbeobachterstaffel 7, før han overtog 6./NJG 6. Wallner førte 6. Staffel indtil den 5. december, hvor han blev dræbt under en luftkamp med en Lancaster ved Ludwigsburg. Wallner opnåede ialt fire nedskydninger.

Personel fra III./NJG 6 foran officersmessen på flyvepladsen Leipzig. Personen med Ridderkorset er Hauptmann Leopold Fellerer og personen umiddelbart til venstre for ham er den senere Ridderkorsindehaver Oberleutnant Helmuth Schulte. Fellerer fik tildelt Ridderkorset efter 34 nedskydninger. Schulte var oprindelig opklaringspilot ved 3.(H)/21 før han i 1943 kom til natjagerne. Han var i august 1944 chef for II./NJG 6 og overlevede krigen med 25 nedskydninger og over 180 operative flyvninger. Helmuth Schulte døde i juli 1982.

III./NJG 6 lå på Steinamanger i Ungarn med 17 Bf 110G-4 og 13 Ju 88G-1. Hptm. Fellerer var chef for III./NJG 6. Leopold Fellerer var oprindelig bombepilot, men kom allerede i efteråret 1940 til natjagerne. Oprindelig gjorde han tjeneste ved NJG 1 og 2, men kom senere til NJG 5. Den 21. december 1943 blev han chef for II./NJG 5. Natten mellem den 20. og 21. januar 1944 (under et angreb på angreb på Magdeburg, hvor Bomber Command mistede 57 fly) lykkedes det for Fellerer at nedskyde 5 bombefly i løbet af en enkel nat. Den 8. april 1944 fik han tildelt Ridderkorset. Den 10. maj 1944 blev II./NJG 5 omdøbt til III./NJG 6, som Fellerer fortsatte med at lede indtil februar 1945. Fellerer gennemførte omkring 450 operative togter, under hvilke han nedskød 41 fjendtlige maskiner. Han overlevede krigen, men styrtede ned med en Cessna i sommeren 1968, hvorved han blev dræbt.

Josef Kraft blev født i Wien den 8. februar 1920 og kom til Luftwaffe i april 1940. I august 1944 var han chef for 7./NJG 6 og blev den 6. december 1944 Staffelpolitän for 12./NJG 1. Natten mellem den 22. og 23. marts 1945 gjorde han klokken 04.00 krav på at have nedskudt en B-17 ved Frankfurt. Det har ikke været muligt at finde ud af, hvilket fly Kraft har været i kamp med.

7./NJG 6 var under ledelse af Oberleutnant Josef Kraft, der i december 1944 blev chef for 12./NJG 1. Josef Kraft stammede fra Wien og kom til natjagerne i 1942. I august 1943 opnåede han sin første nedskydning. Han var på dette tidspunkt tjenestegørende i 6./NJG 6 og i løbet af ganske kort tid opnåede han en række nedskydninger. Hans Staffel blev i sommeren 1944 forlagt til Ungarn og nu gik det stærkt med hans nedskydninger. Inden udgangen af juli 1944 havde han 49 nedskydninger. Den 27. juli fik Kraft kommandoen over 7./NJG 6 og i september blev han tildelt Ridderkorset. Indstilling til dette skete efter nedskydning nummer 44, men det tog lidt tid gennem systemet, før han fik overrakt medaljen. Egeløveløvet blev tildelt ham den 17. april 1945. Kraft havde siden december 1944 været chef for 12./NJG 1. Han overlevede krigen med 56 nedskydninger i løbet af 129 operative flyvninger.

Oberleutnant Wilhelm Johnen, der i april 1944 nødlandede sin Bf 110G-4 i Schweiz. Natjageren var udstyret med alt det nyeste elektroniske materiel. Han klarede dog frisag ved hjemkomsten til Tyskland og blev i februar 1945 chef for III./NJG 6. Efter krigen blev Johnen uddannet som ingeniør og startede hans egen virksomhed. Han døde den 7. februar 2002.

8./NJG 6 blev ført af Oberleutnant Wilhelm Johnen. Johnen stammede fra Homberg og kom i juni 1941 til 3./NJG 1. Det tog næsten et år før han fik sin første nedskydning. Nedskydningen fandt sted natten mellem den 26. og 27. marts og under luftkampen blev Johnen selv skudt ned af agterskytten på den fjendtlige Wellington. I december 1942 blev Johnen forflyttet til 5./NJG 5 og i løbet af 1943 opnåede han yderligere 7 nedskydninger. Det samme antal nedskydninger opnåede han alene i januar 1944 og i marts blev han chef for 6./NJG 5. Johnen blev rigtig kendt, da han ved en fejltagelse landede med sin Bf 110G-4 på flyvepladsen Dübendorf i Schweiz i april 1944. Natjageren var fyldt med det mest moderne udstyr og Johnen var meget tæt på at blive fængslset for denne forseelse. Han klarede dog frisag og blev i maj chef for 8./NJG 5. Tilsyneladende var affæren i Schweiz glemt, da han den 23. juli 1944 fik tildelt Deutsches Kreuz in Gold. Ridderkorset kom den 29. oktober efter 33 nedskydninger. I februar 1945 blev Johnen Gruppenkommandeur for III./NJG 6, som han førte indtil krigens slutning.

9./NJG 6 var i august 1944 under ledelse af Oberleutnant Rudolf Thun, der netop havde overtaget kommandoen den 1. august. Thun havde tidligere gjort tjeneste ved 6./NJG 5 samt Stab III./NJG 6. Han blev den 2. maj 1945 skudt ned af amerikanske kampvogne under lavflyvning. Han overlevede nedskydningen og blev taget til fange. Thun havde 5 nedskydninger i løbet af krigen.

IV./NJG 6 var i slutningen af august 1944 netop ankommet til Leipheim i Bayern fra Otopeni/Zilistea i Rumænien. Enheden rådede over 16 Bf 110G-4 og var under kommando af Major Herbert Lütje, som allerede fra krigens start var natjagerpilot og som i juli 1940 kom til staben for III./NJG 1. Den 1. maj 1942 blev han chef for 8./NJG 1 og øgede i løbet af det næste år støt sin nedskydningsrate. Natten mellem den 13. og 14. maj 1943 nedskød han seks bombefly og fik den 1. juni overrakt Ridderkorset. Han var på dette tidspunkt Hauptmann. Han fik samtidig overdraget kommandoen over IV./NJG 6, der var stationeret i Rumænien. Den 1. oktober 1944 blev han chef for NJG 6 og overlevede krigen med 50 sejre efter 247 operative togter. Han fik den 17. april 1945 overrakt Ridderkorset med Egeløv. Herbert Lütje døde i januar 1967 i Köln.

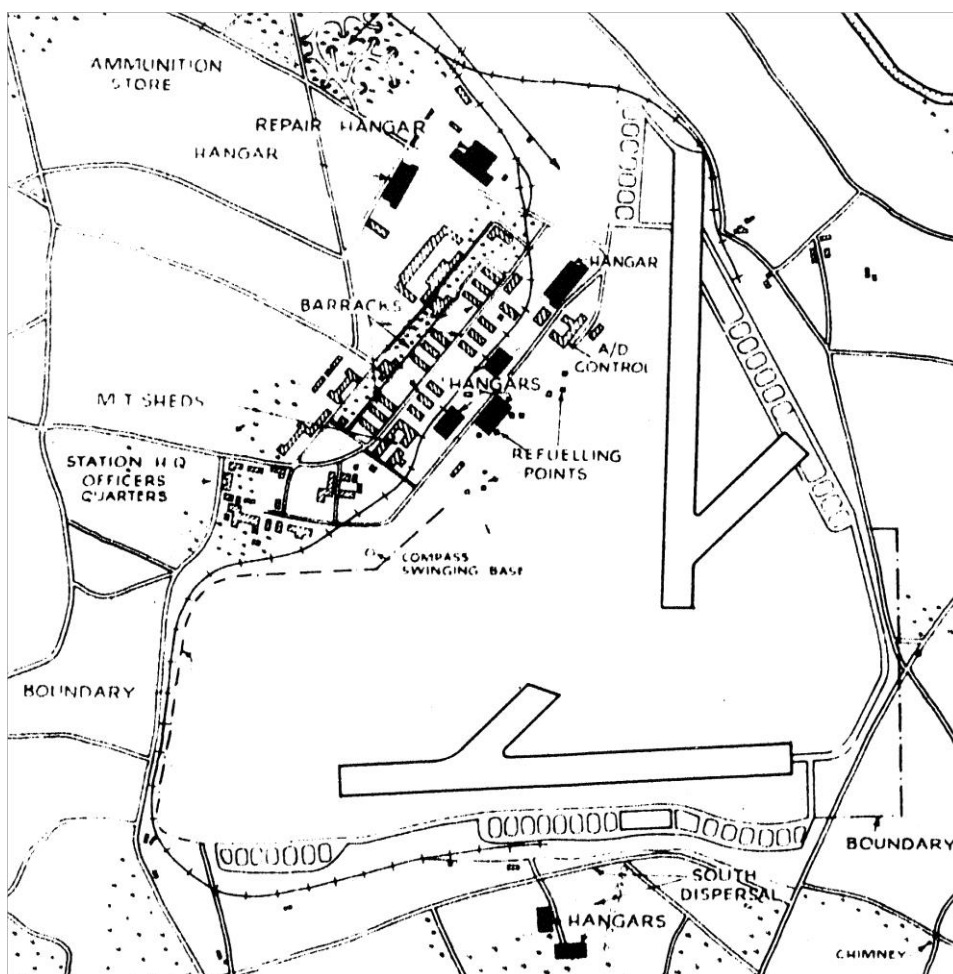

Herbert Lütje var i august 1944 chef for IV./NJG 6. I 1957 kom han til det nye Luftwaffe og sluttede som Oberst i Bundeswehr. Han døde i Köln-Wahn i 1967.

Oberleutnant Günter Franz var muligvis fungerende chef for 10./NJG 6, medens 11. Staffel var uder ledelse af Hauptmann Hans Meyer. Meyer havde i 1942 gjort tjeneste ved 2./NJG 3 og havde blandet

andet været indblandet i en nødlanding på flyvepladsen Venlo i Holland. I juni 1943 var han ved IV./NJG 6 og blev 1. oktober samme år udnævnt til Oberleutnant. I foråret 1944 blev han chef for 11./NJG 6 og førte eskadrillen indtil han den 15. oktober blev udnævnt til chef for 10./NJG 6. I januar 1945 blev Meyer omskølet til Me 262. Han overlevede krigen med 3 natlige og 4 dagnedskydninger.

12./NJG 6 blev i august 1944 ledet af Hauptmann Joachim Böhner, der i april 1940 fløj som Oberleutnant i 11./JG 2 og som senere kom senere til 10./ZG 26. Den 1. marts 1943 blev Böhner udnævnt til Hauptmann. På dette tidspunkt forrettede hann tjeneste ved Stab XII. Fliegerkorps. I efteråret 1943 var han ved 2./NJG 6, hvor han blandt andet havde en nødlanding ved Mainz-Finthen. I august 1944 blev han fungerende chef for 12. Staffel og endelig udnævnt den 25. september. Han kom dog en måned senere til 2./NJG 6 og blev natten mellem den 26. og 27. november såret, da han sprang ud med faldskærm på grund af motorproblemer. Han var dog ikke mere såret end at han fortsat kunne føre sin Staffel. Böhner overlevede krigen med en enkelt tilkendt nedskydning. Han døde i juli 2003.

Münster Handorf var en civil lufthavn før krigen, men blev udbygget og anvendt af Luftwaffe i løbet af krigen. I 1945 var der stationeret jetfly af typen Ar 234 og Me 262 på pladsen, hvorfor den blev kraftigt bombet af de allierede.

Nachtjagdgeschwader 7

I./NJG 7 lå i august 1944 på flyvepladsen Münster-Handorf med 28 Ju 88G-1 og 2 Ju 88G-6. Gruppenkommandeur var Hauptmann Horst Bengsch, der var tidligere bombepilot ligesom hovedparten af enhedens piloter. Bengsch, der stammede fra Elsenheim, blev i april 1941 som Oberleutnant udnævnt til Staffelpolitän for 11./KG 3 og kom senere til 5./KG 3. Han fik i december 1941 Ehrenpokal og i februar 1942 Deutsches Kreuz in Gold. Den 18. maj 1943 blev Bengsch som Hauptmann chef for III./KG 3 og førte enheden indtil denne i februar 1944 blev omdøbt til I./NJG 7. Bengsch fortsatte som chef for I./NJG 7 og sidenhen IV./NJG 2, som enheden blev omdøbt til den 30. oktober 1944. I maj 1944 blev Bengsch udnævnt til Major. Han blev skudt ned natten mellem den 23. og 24. januar 1945 under en mission, der havde til opgave at angribe forbindelsen mellem Breslau og Konin. Der er aldrig fundet spor af Bengsch og hans to besætningsmedlemmer.

Ia I./NJG 7 var Oberleutnant Reichenbach, medens Oberleutnant Baumgarten var signalofficer. Hauptmann Reich, der tidligere havde gjort tjeneste i III./KG 3, var chef for 1./NJG 7, medens Oberleutnant Günter Bach

var chef for 3./NJG 7. Bach blev udnævnt til Oberleutnant i marts 1942 og fik Ehrenpokal i september samt Deutsches Kreuz in Gold i november 1942. Han gjorde på dette tidspunkt tjeneste ved 8./KG 3. Han blev udnævnt til Staffelkapitän for 3./NJG 7 i juni 1944 og oktober samme år til chef for 12./NJG 2, som han førte indtil marts 1945. Han overlevede krigen og var blevet udnævnt til Hauptmann den 1. marts 1945.

Oberleutnant Franz Engin var i juni 1944 blevet udnævnt til Staffelkapitän for 2. Staffel og fortsatte med dette indtil 11./NJG 2 blev opløst i foråret 1945. Han overlevede krigen.

I sidste del af august og første del af september 1944 forlagde I./NJG 7 af flere gange fra Handorf til Kastrup og Værløse. Nachtjagdgeschwader 7 var en forholdsvis ny enhed blandt natjagerne. Enheden blev oprettet i februar 1944, da man havde brug for en Beleuchtergruppe, der skulle følge den britiske bombestrøm om natten og belyse denne med lysbomber. III./KG 3 blev valgt til denne opgave og besætningerne blev omskølet til at kunne fungere som Fühlungshaltere. Den 30. oktober 1944 blev enheden omdøbt til IV./NJG 2 og fortsatte som en ganske almindelig Nachtjagdgruppe.

Menig Holm på vagt på flyvestation Karup (Grove) i 1946 foran en Ju 88 tilhørende I./NJG 7. Hans søn skulle en generation senere komme til at flyve F-35 Draken fra samme flyveplads.

4.(Erg)/NJG 7 var Geschwaderens Ergänzungsstaffel og blev i februar 1944 dannet af 12./KG 51. Denne Staffel afgav i løbet af juli 1944 alle deres Ju 88A-4 og C-6 for at få tildelt Ju 88G-1. Enheden lå på Fliegerhorst Brieg i Schlesien og var under ledelse af Hauptmann Hans-Hermann Merker, der havde overtaget enheden i juni 1944 og som førte den indtil den 29. november samme år, da enheden blev absorberet af Schulstaffel NJG 3.

Merker, der stammede fra Bremerhaven, kom ved krigens start til Luftwaffe og blev uddannet som bombepilot, før han i 1941 kom til Kampfgeschwader 3. I 1942 blev han adjudant for I./KG 3 og fik den 25. maj samme år tildelt Ehrenpokal der Luftwaffe. Deutsches Kreuz in Gold fulgte i oktober 1942 og i første del af 1943 blev han Staffelkapitän for 4./KG 3. Den 24. november samme år blev han chef for 9./KG 3 og førte denne enhed. 9./KG 3 blev i marts 1944 til 3./NJG 3 og Merker fortsatte med at være Staffelkapitän, indtil han i juni 1944 kom til 4.(E)/NJG 7. Merker fløj 323 operative togter som bombepilot og ødelagde blandt andet 48 kampvogne og 20 fjendtlige maskiner på jorden. Den 1. juli 1944 blev Merker udnævnt til Hauptmann. I december 1944 blev han Staffelkapitän for 8./NJG 2 og i april 1944 Gruppenkommandeur for III./NJG 102. Han gennemførte i alt 360 operative togter og havde fået tildelt Ridderkorset den 9. juni 1944 for hans indsats. Af de sidste togter blev de 18 gennemført som Beleucher og 19 som natjager. Han havde ingen nedskydninger. Merker døde i januar 1988 i Märgen i Schwarzwald.

Hans-Hermann Merker, der oprindeligt var bombepilot, men sluttede som natjagerpilot og chef for III./NJG 2.

Nachtjagdgruppe 10

Nachtjagdgruppe 10 var under kommando af Major Schoenert. Hovedparten af enheden var stationeret på Werneuchen nordøst for Berlin, medens 3. Staffel lå på flyvepladsen Finsterwalde. 4. Staffel var stationeret på Werneuchen, men anvendte i august 1944 Bonn-Hangelar som 'Einsatzhafen'. Enheden fløj en blanding af maskiner og var sammensat som følger:

Stab NJGr. 10	1 Ju 88G-1	Werneuchen
1./NJGr. 10	20 Bf 109G-6 og 1 Bf 109G-5	Werneuchen
2./NJGr. 10	2 He 219A-0 og 2 Bf 110G-4	Werneuchen
3./NJGr. 10	1 Ju 88G-1, 1 Ju 88R-2 og 16 Ju 88G-1	Finsterwalde
4./NJGr. 10	4 Fw 190A-8 og 5 Bf 109G-6	Bonn-Hangelar

Rudolf Schoenert blev født den 27. juli 1911 i Glogau i Schlesien og var oprindeligt tilknyttet handelsmarinen, før han i 1936 kom til Lufthansa. Den 9. september 1941 kom han til 4./NJG 1 og fik sin første natlige nedskydning den efterfølgende måned. Det blev til 65 natlige nedskydninger i løbet af 376 operative flyvninger.

Rudolf Schoenert var inden krigen pilot ved Lufthansa og i det første år af krigen marineflyver. I sommeren 1941 kom han til natjagerne (4./NJG 1) og overtog den 1. september 5./NJG 2. I maj det efterfølgende år blev han chef for 4./NJG 2 og fik den 25. juli 1942 overrakt Ridderkorset efter 21 nedskydninger. Schoenert fik kommandoen over 2./NJG 3 den 1. oktober 1942, men blev allerede den 1. december chef for II./NJG 5. I august 1943 kom han til østfronten, hvor han overtog I./NJG 100. I løbet af ganske få måneder skød han 32 russiske fly ned. Da Schoenert havde en fortid som testpilot, blev han den 1. januar 1944 chef for Nachtjagdgruppe 10, der havde til opgave at evaluere natjagerere og natjagertaktik. Den 11. april 1944 fik han Ridderkorset med Egeløv efter 61 nedskydninger. Den 6. marts 1945 blev han chef for NJG 5 efter, at Borchers var blevet dræbt samme nat. Schoenert led næsten samme skæbne i april 1945, da han natten mellem den 24. og 25. april nedskød fire russiske fly lidt syd for Berlin. Det var nogle af de sidste nedskydninger, der blev foretaget af en tysk natjagerpilot. På vej hjem blev Schoenert skudt ned af en natjager, da han befandt sig over ingenmandsland ved Elben. Det lykkedes for Schoenert at slippe igennem til de tyske linier. Schoenert gennemførte 376 operative togter i løbet af krigen og nedskød 65 fjendtlige maskiner. Han døde i Canada i 1985.

Hauptmann Friedrich-Karl Müller var chef for 1. Staffel. Müller, der stammede fra Sulzbach i Saargebiet, blev pilot allerede i 1934 og var inden krigen pilot ved Lufthansa. Ved krigens begyndelse var han transportpilot og senere lærer ved Blindflugschule 4 og 7. I december 1942 blev han forflyttet til I./KG 50, der fløj He 177. I sommeren 1943 blev han headhunted til Nachjagd-Versuchskommando under Hajo Hermann og opnåede sin første nedskydning natten mellem den 3. og 7. juli 1943. Da JG 300 blev oprettet fik 'Nasen-Müller' jobbet som TO og senere som chef for 1./JG 300. Han havde ved årets udgang 19 nedskydninger og blev den 1. januar 1944 chef for den nyopstillede 1./NJGr. 10, der havde mandskab fra Müllers gamle 1./JG 300 som grundstamme. Den 25. august blev han chef for I./NJG 11. Müller overlevede krigen med 52 operative flyvninger og 30 natlige nedskydninger. Han fik tildelt Ridderkorst den 27. juli 1944. Müller døde den 2. november 1987.

Hauptmann Friedrich-Karl Müller var chef for 1./JG 300, før han overtog 1./NJGr. 10. Han gennemførte 52 operative missioner og fik tilkendt 30 natlige nedskydninger som Wilde Sau pilot.

Oberleutnant Wilhelm Martin var chef for 3. Staffel. Martin havde tidligere fløjet ved 1./NJG 3 og var natten mellem den 20. og 21. februar 1944 blevet såret, da han blev beskudt af flak ved Berlin-Buchholz. Martins radaroperatør blev dræbt ved beskydningen, men det lykkedes for Martin og hans mekaniker, Obergefreiter Beykirch at springe ud med faldskærm i kun 200 meters højde. Martin overlevede krigen og opnåede ialt 2 nedskydninger.

Hauptmann Wilhelm Plöger var chef for 4./NJGr. 10, der den 26. august blev omdøbt til 1./NJG 11. Plöger stammede fra Münster og var oprindelig opklaringspilot ved 2.(H)/Aufkl.Gr. 12, hvor han fløj fra 1939 og indtil august 1942. I august fik han tildelt Deutsches Kreuz in Gold og blev samtidig chef for Aufkl.Lehrund Erprobungs Staffel Jüterbog.Damm. Dette job holdt han et par måneder, før han blev chef for 3./NAG 102. I marts 1943 kom han til III./KG 101 og i 1944 til 2./SG 152. I juni 1944 blev han chef for 6./JG 300, før han i august blev Staffelpolitän for 4./NJGr. 10. Den 26. august fik han tildelt 1./NJG 11 og i januar 1945 5./NJG 11, som han førte indtil april, hvor Staffeln blev opløst.

Nachtjagdgeschwader 100

NJG 100 lå på østfronten og deltog ikke i de i bogen beskrevne angreb, men medtages for at give et samlet overblik over de operative tyske natjagerenheder. Hauptmann August Fischer blev i juli 1944 chef for I./NJG 100 og fortsatte som sådan indtil krigens slutning. Fischer havde tidligere fløjet ved IV./NJG 1 samt NJG 5, hvor han havde været Staffelpolitän for 12. Staffel. Fischer fik tilkendt 10 nedskydninger i løbet af krigen, som han overlevede.

II./NJG 100 havde Hauptmann Ulrich von Meien som chef. Meien var som Oberleutnant teknisk officer ved II./KG 27 i december 1940 og blev i november 1942 forfremmet til Hauptmann. Den 1. august 1943 blev han Staffelpolitän for 2./NJG 100, som han førte, indtil han i juli 1944 blev udnævnt til Gruppenkommandeur II./NJG 100. I oktober samme år blev han chef for III./NJG 5, som han førte indtil februar 1945. Meien, der døde i november 2008, havde omkring 12 tilkendte nedskydninger i løbet af krigen.

Nachtjagdgeschwader 100 lå stationeret som følger og med følgende maskiner:

Stab, 1. og 3./NJG 100	Gerdauen	24 Ju 88C-6, 6 Ju 88G-1, 1 Fw 189A-2 og 1 Ju 88R-2
2./NJG 100	Udetfeld	10 Ju 88C-6
4./NJG 4	Debrecen	10 Ju 88C-6, 2 Ju 88G-1 og 5 Fw 189A-2
5./NJG 100	Gross Beckereck	3 Ju 88C-6 og 9 Ju 88G-1
6./NJG 100	Szolnok	6 Do 217N og 6 Ju 88G-1
7./NJG 100	Ukendt	20 Do 217N

Nachtjagdgeschwader 101

NJG 101 tilhørte i august 1944 General der Fliegerausbildung og var ikke på noget tidspunkt involveret i nogen af de operationer, som beskrives i denne bog. Stab NJG 101 samt I./NJG 101 var stationeret på flyvepladsen Ingolstadt-Manching i Bayern. Chef for NJG 101 var Major Franz Evers og Gruppenkommandeur for I. Gruppe var Major Fritz Herber.

Evers stammede fra Köln og fik den 17. oktober 1941 tildelt Ridderkorset, medens han var Leutnant ved 3.(F)/Aufkl.Gr. 121. I april 1942 blev han udnævnt til Hauptmann og blev den efterfølgende måned chef for 11./NJG 101, som han førte, indtil han i november 1943 blev forsat til Stab I./NJG 6. Dette blev gjort for at klargøre ham til hans nye post som Geschwaderkommodore. I februar 1944 blev han udnævnt til major og overtog NJG 101, som han førte indtil enheden blev opløst i marts 1945. Evers fløj 289 operative togter og nedskød to fjendtlige maskiner. Efter krigen fortsatte Evers i Bundeswehr og gik på pension som Hauptmann i 1969. Han døde i Köln i april 1991.

Major Herber var blev i april 1942 chef for 2./NJ-Schule 1 og han holdt denne post, indtil han den 20. marts 1943 blev chef for 2./NJG 101. I august 1943 blev han udnævnt til Hauptmann og senere til major, da han den 15. februar 1944 overtog I./NJG 101.

Staffelkapitänene for de tre Staffeln i I./NJG 101 var Hauptmann Günter Klemm, Oberleutnant Otto Brunner og Oberleutnant Otto Christians. I./NJG 101 var forholdsvis godt udrustet med 45 Ju 88G, 9 Bf 110G samt 4 Do 17.

Klemm forblev chef for 1./NJG 101 indtil enheden opløstes. Han blev udnævnt til major i januar 1945 og overlevede krigen. Brunner blev chef for 2./NJG 101 i januar 1944 og førte enheden indtil den blev opløst i november samme år. Christians var oprindelig Zerstörerpilot ved 6./ZG 1 og havde den oplevelse at blive meldt dræbt i tjenesten den 21. juli 1942 efter, at han var blevet nedskudt bag de russiske linier. Han kom dog senere tilbage til sin enhed og blev den 15. februar 1944 udnævnt til Staffelkapitän for 3./NJG 101.

II./NJG 101 var stationeret på Parndorf 45 km østsydøst for Wien i Østrig og havde Hauptmann Friedrich Schwab som Gruppenkommandeur. II./NJG 101 var udstyret med 38 Do 217 samt 5 Ju 88.

Schwab var oprindelig hærofficer, der i 1934 var blevet overflyttet til Luftwaffe og pilotuddannet. I juli 1941 blev han omskølet som natjagerpilot og blev den 15. april 1942, som Oberleutnant, chef for 3./NJG 3. I oktober samme år blev han fungerende chef for II./NJ.Schule 1, hvilket kun var midlertidigt inden han blev chef for 9 Staffel på samme skole. Dette fortsatte han med, indtil han i foråret 1943 blev overflyttet til NJG 101, hvor han blev Staffelkapitän for 5. Staffel. Den 7. marts 1944 blev han udnævnt til Gruppenkommandeur II./NJG 101 og beholdt denne plads indtil enhedens opløsning. Friedrich Schwab døde den 27. juli 1992.

Staffelkapitänene var Oberleutnant Alfred Jescke for 4. Staffel og Hauptmann Johann Krause for 6. Staffel. Jescke havde en fortid ved 4./NJG 4, før han blev chef for 4./NJG 101 den 15. juni 1944. Krause, der stammede fra Rheinhausen i Rheinland, havde oprindelig tilhørt NJG 3, før han den 1. april 1944 blev chef for 6./NJG 101. Denne post holdt han indtil den 11. december 1944, hvor han blev udnævnt til Gruppenkommandeur for IV./NJG 4. Den 15. februar 1945 blev han chef for I./NJG 4, men forinden havde han den 7. februar fået tildelt Ridderkorset efter 28 nedskydninger. Hans Krause gennemførte omkring 150 operative flyvninger og døde i sin hjemby, Rheinhausen, i december 2006.

III./NJG 101 var stationeret på flyvepladsen Kitzingen i Bayern og fik i slutningen af august 1944 Major Jung som chef. Rolf Jung, der i 1940 var Staffelkapitän for 2./JG 2, kom i 1941 til natjagerne, hvor han i juni blev udnævnt til chef for 2./NJG 2. I november samme år blev han Gruppenkommandeur for I./NJG 2 og fortsatte som sådan indtil november 1943. Han var i den mellemliggende tid blevet udnævnt til major og havde også fået Ehrenpokal. Den 7. februar 1944 blev han Ia op 1 i 2. Jagddivision og i slutningen af august 1944 chef for III./NJG 101. I oktober blev han chef for I. Gruppe i stedet for III. Han overlevede krigen med 1 natlig og 2 dagnedskydninger.

Staffelkapitän for 7. Staffel var Oberleutnant Hermann Sprengler, der tidligere havde været teknisk officer ved I./KG 26, før han kom til natjagerene i 1943. Sprengler blev Staffelkapitän for 4./NJG 101 i februar 1944 og den 15. juni chef for 7./NJG 101. I oktober blev han Staffelkapitän for 3./NJG 101 og blev den 1. januar 1945 såret under en nødlanding ved Wettstetten.

III./NJG 101 var i færd med at udskifte deres fly og rådede kun over 2 Ju 88G-1 og 1 Bf 110G-4. III./NJG 101 var i august 1944 nyopstillet efter, at enheden midt i juni måned var blevet reetableret efter, at den var blevet nedlagt i december 1943.

Nachtjagdgeschwader 102

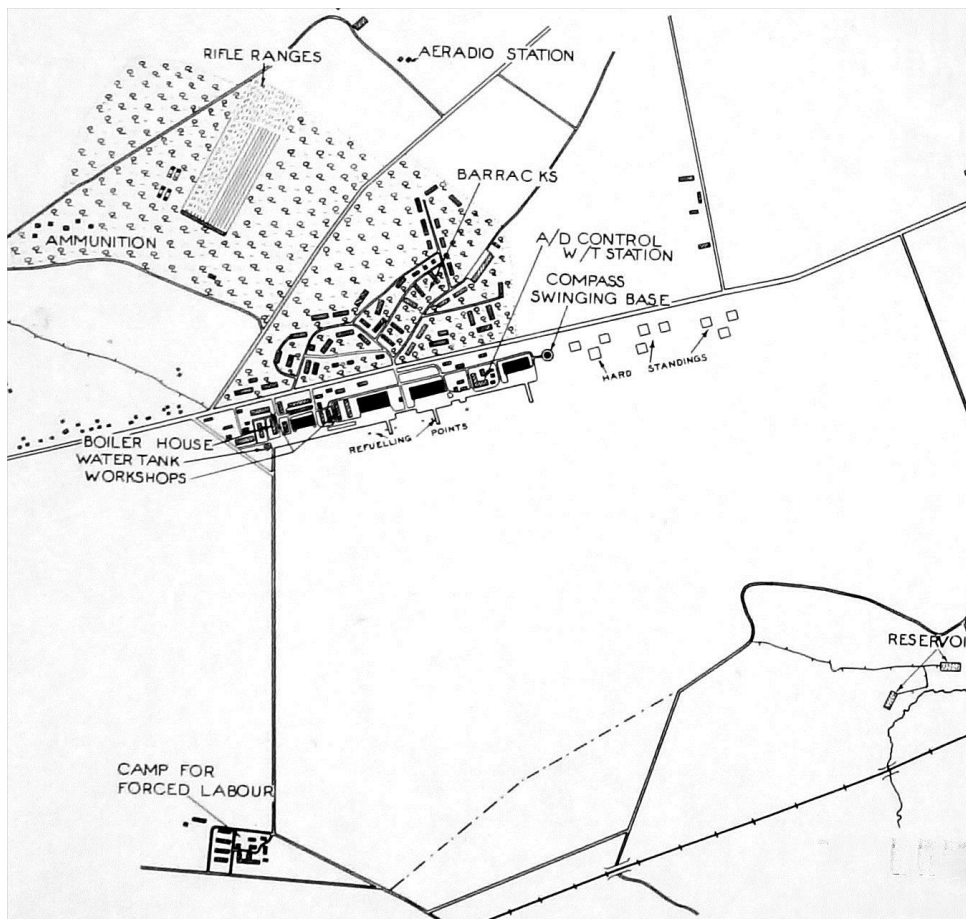
NJG 102 tilhørte ligesom NJG 101 General der Fliegerausbildung. I august 1944 var Hauptmann Hülshoff chef for NJG 102, som var en operativ skoleenhed, der skulle finpudse natjagerbesætningerne inden de kom til de andre natjagerenheder. Staben lå siden slutningen af juli 1944 på flyvepladsen Ohlau (20 km sydøst for Breslau) og rådede over en enkelt Ju 88C-6.

Karl Theodor Hülshoff var inden krigen teknisk officer ved KG 254 og i 1940 Staffelkapitän for 7./KG 54, før han i september samme år blev Staffelkapitän for 3./NJG 2. Kun et par måneder senere blev han Gruppenkommandeur I./NJG 2 og fløj en række missioner over England som Fernnachtjäger. Den 12.

august 1941 nødlandede han på Steenberg i Holland efter, at hans Ju 88C-2 var gennemhullet efter en luftkamp. Den 1. november 1941 blev han udnævnt til chef for hele NJG 2 og fortsatte i den stilling frem til udgangen af 1943. Den 1. januar 1944 blev han udnævnt til oberstløjtnant og den 1. juni 1944 blev han udnævnt til Geschwaderkommodore NJG 102, hvilken enhed han førte indtil opløsningen den 25. marts 1945. Hülshof overlevede krigen med 11 nedskydninger.

Karl Theodor Hülshoff

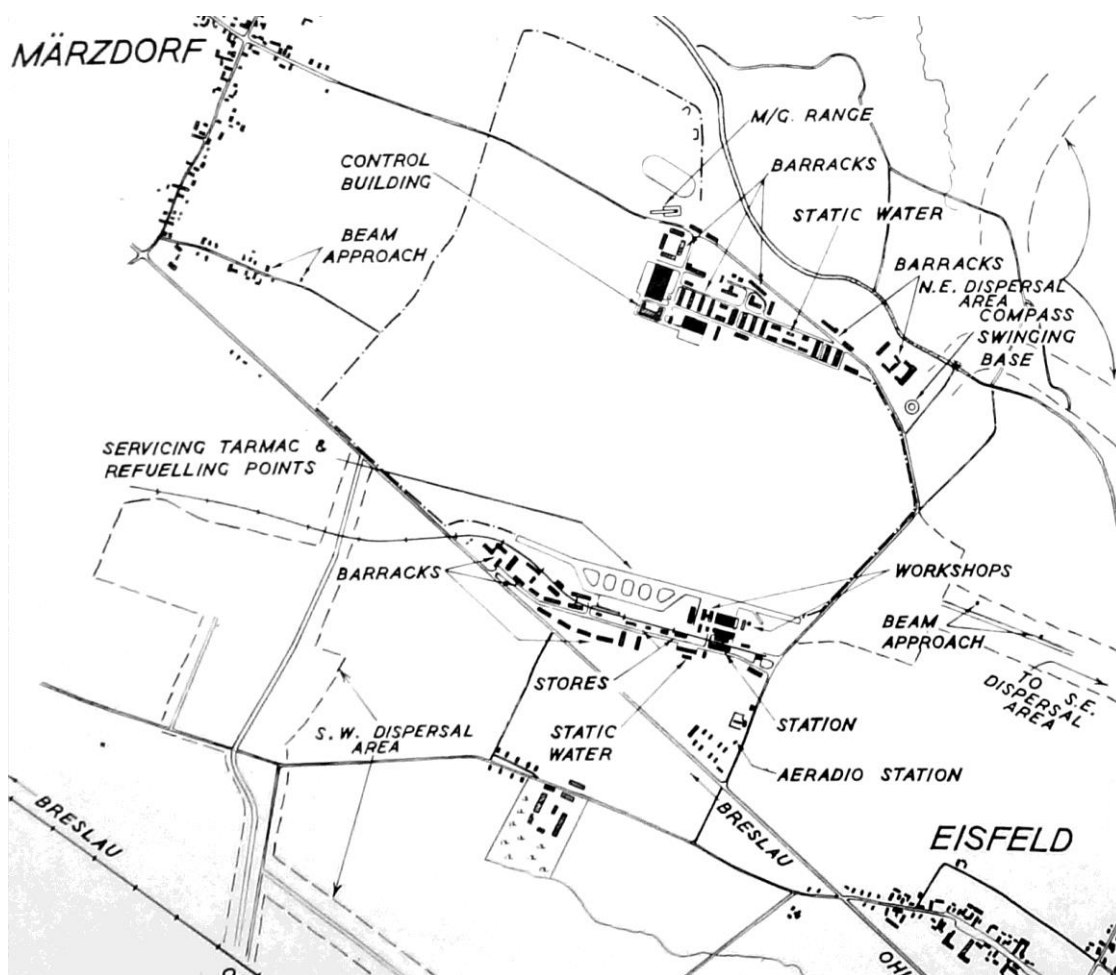

Fliegerhorst Oels i Schlesien, der blev anvendt af I./NJG 102 fra 27. juli og frem til november 1944

NJG 102 havde over en Einsatzstaffel, der i august 1944 rådede over 9 Bf 110G-4, hvoraf to gik tabt i løbet af måneden og yderligere en blev afleveret til anden enhed. Einsatzstaffel/NJG 102 lå på flyvepladsen Powunden i Ostpreussen og var indsat under angrebene på Königsberg.

I./NJG 102 var stationeret på flyvepladsen Oels 30 km nordøst for Breslau i Schlesien og havde Hauptmann Wilhelm Dormann som Gruppenkommandeur. Enheden var den 29. juli ankommet fra Powunden til Oels. Dormann havde tidligere fløjet ved III./NJG 1 og var blevet alvorligt såret efter at være skudt ned af F/O H E White fra No. 141 Squadron natten mellem den 17. og 18. august 1943. Dormann var på dette tidspunkt et es med 18 tilkendte nedskydninger. Dormann blev Gruppenkommandeur for I./NJG 102 den 1. juli 1944 og fortsatte i denne stilling indtil han i november samme år i stedet for overtog II./NJG 102. Doorman overlevede krigen med 14 tilkendte nedskydninger. Han døde i Osnabrück i oktober 1984.

1./NJG 102 var i begyndelsen af august 1944 under ledelse af Hauptmann Franz Steigleder, der ved krigens begyndelse gjorde tjeneste ved flere skoleenheder som befalingsmand. Han kom ved krigsudbruddet til 3./ZG 26 og blev i februar 1941 forfremmet til Leutnant. I november 1941 blev han overflyttet til natjagerne og gjorde tjeneste ved 2.(Erg.)/NJG 1 samt IV./NJG 1. Den 30. august 1942 nødlandede han sin Bf 110 ved Dittenheim ved Ulm, hvorved både ham og hans telegrafist, Kassebaum, blev sårede. Den 1. november 1942 blev han overflyttet til staben for III./NJ-Schule 1 og den 1. januar 1943 udnævnt til Oberleutnant. I marts samme år blev han leder af 9./NJG 101 og juleaften 1943 Staffelpolitän for 6./NJG 102. Den 30. marts 1944 blev han som Hauptmann chef for 1./NJG 102 og holdt denne stilling, indtil han i efteråret kom til JG 102 i Zerbst. I foråret 1945 tilhørte han 4. Fliegergeschuldivision.

Fliegerhorst Ohlau i Schlesien, der blev anvendt af Stab NJG 2 fra den 30. juli 1944 til januar 1945 samt III./NJG 102 fra den 12. juli til 26. september 1944.

2./NJG 102 var under ledelse af Oberleutnant Rudolf Eggeling, medens Staffelpolitän for 3./NJG 102 i august 1944 muligvis var Oberleutnant Richard Philipp. I./NJG 102 rådede over 26 Bf 110G-4 samt 24 Bf 110C og F.

II./NJG 102 lå på flyvepladsen Insterburg i Ostpreussen og havde Hauptmann Gerhard Wojahn som chef. Wojahn havde tidligere været chef for 4./NJG 6, 8./NJG 101 samt 5./NJG 102, før han den 21. juli blev Gruppenkommandeur. II./NJG 102 rådede i august 1944 over 24 Bf 110G-4 samt 24 Bf 110C og F. Staffelpolitän for 4. Staffel er ukendt, men for 5. Staffel var det Hauptmann Horst Langer og for 6. Staffel Hauptmann Lorenz Göll. Langer havde været chef for 5./NJG 102 siden 15. juli og holdt denne stilling indtil oktober samme år, hvor han blev Staffelpolitän for 9./JG 110. Göll var tiltrådt som Staffelpolitän for 6./NJG 102 den 15. juni 1944 fra et job som chef for 1./NJG 101. Også Göll overgik til JG 110 i oktober 1944.

III./NJG 102 blev opstillet den 26. juni 1944 på flyvepladsen Kitzingen og flyttede den 12. juli til Ohlau med 8 Bf 110G-4 og 10 ældre Bf 110D og F. Enheden blev hovedsagelig opstillet af besætninger fra Flugzeugführerschule B 19. Hauptmann Karl Floitgraf var chef for III./NJG 102, indtil også han overgik til JG 110.

2./NJG 102s afskedsparade ved krigens slutning, hvor dele af eskadrillen befandt sig på Kastrup. (C. Petersen)

Nachtjagd Staffel Finnland

Heller ikke NJ.St. Finnland var impliceret i bogens angreb. Enheden, der netop var blevet erklæret operativ igen og lå på flyvepladsen Nautsi i Nordnorge på grænsen til Finland, rådede i slutningen af august 1944 over 1 Bf 110G-4, 2 Bf 110G-4/R-3, 2 Ju 88G-1, 1 Ju 88C-6 og 1 He 219A-0.

Hauptmann Werner Hüschens og Oberstleutnant Bongartz blev i marts 1944 forflyttet til Luftflotte 5 for at oprette en natjagerenhed, der skulle kunne håndtere natlige russiske indflyvninger. Hüschens var chef for den flyvende enhed og Bongartz skulle tage sig af jorddelen med radarstationer og meldeveje. Bongartz havde tidligere været chef for Nachtjagdraumführer 100 på Fliegerhorst Grove i Danmark, men var fratrukket denne post, da den nye store bunker på Karup blev taget i brug. Bongartz var mester i at improvisere og var et udmærket valg til at opbygge en organisation i Finland.

Hüschens, der var født i juni 1911, var ved krigens start Oberleutnant i 1./Ln.Abt. 100 og blev senere uddannet som natjagerpilot, før han den 1. marts 1942 blev udnævnt til Hauptmann. I maj 1942 kom han til I./NJG 1 på Leeuwarden, før han den 1. april 1943 blev udnævnt til Staffelpolitän for 4./NJG 2, der på dette tidspunkt var stationeret på Comiso i Italien.

Hptm. Hüschens havde i forsommeren 1944 travlt med at organisere Nachtjagdstaffel Finnland og træne personel samt samle materiel. I løbet af juli fik man tildelt eskadrillekode samt sidst på måneden nye fly. Selv om enheden hed Nachtjagdstaffel Finnland, så lå eskadrillen på Lister i Syd norge. Den 9. august fik Hüschens ordre på at forlægge til Nautsi og er derfor ude af billedet for denne bog. Enheden lå dog ikke længe på Nautsi, da Finland i september 1944 sluttede fred med Rusland og de tyske enheder blev trukket ud af landet. I oktober 1944 blev enheden omdøbt til Nachtjagdstaffel Norwegen og forlagde igen til Lister.

Werner Hüschens sluttede krigen i Sverige. Den 8. maj 1945 klokken 06.00 landede en Ju 88G-6 på den svenske flyveplads F17 Bredåkra ved Ronneby. Hüschens havde været på vej til Kurland for at hente tyske soldater hjem 'til riget', men havde fået motorproblemer ud for den svenske kyst og valgte i stedet for at lande i Sverige. Hüschens havde to nedskydninger i løbet af krigen.